

Miljøkonsekvensrapport for Lille Hejbøl

Bent Jensen

Lille Hejbølvej 3
6870 Ølgod

Udarbejdet den 7. juli 2020
Af miljørådgiver Trine Riis Jeppesen

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Ikke teknisk resumé.....	4
Basisoplysninger	8
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	8
Biaktiviteter	8
IE-brug	8
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	9
Indretning og drift	9
Afløbsforhold.....	12
Lys	13
Foderopbevaring	13
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	14
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	14
Beliggenhed	15
Planforhold	15
Landskab.....	15
Afstandskrav	16
Naturområder.....	17
Ammoniakemission	17
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	18
Kategori 1-natur	18
Kategori 2-natur	18
Kategori 3-natur	18
§ 3 områder	18
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	20
National beskyttelse af arter af planter og dyr	20
Biodiversitet – Den danske Rødliste	21
Lugt	21
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	21
Støj.....	22
Rystelser	22

Støv	23
Fluer og skadedyr	23
Til- og frakørsels forhold.....	23
Transporter	24
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	25
Egenkontrol	26
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	27
Grundvand	27
Zink	27
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	27
Affald	28
Døde dyr	29
Vand.....	29
Energi.....	30
BAT (ammoniak)	30
Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)	30
Miljøledelsessystem	31
Management/Godt landmandskab	31
Fodringsstrategi.....	32
Vand.....	33
Energi.....	33
Spildevand	34
Støj.....	34
Støv	34
Lugt	35
Opbevaring af husdyrgødning	35
Udbringning af husdyrgødning	36
Samlet BAT-vurdering.....	36
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	36
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansørgtes virkning på miljøet.....	36
Tiltag ved ophør.....	37
Alternative løsninger	37
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	37

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver en planlagt ændring af Lille Hejbølvej 3, 6870 Ølgod, beliggende i Varde Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1261 af 29/11/2019 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.

Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

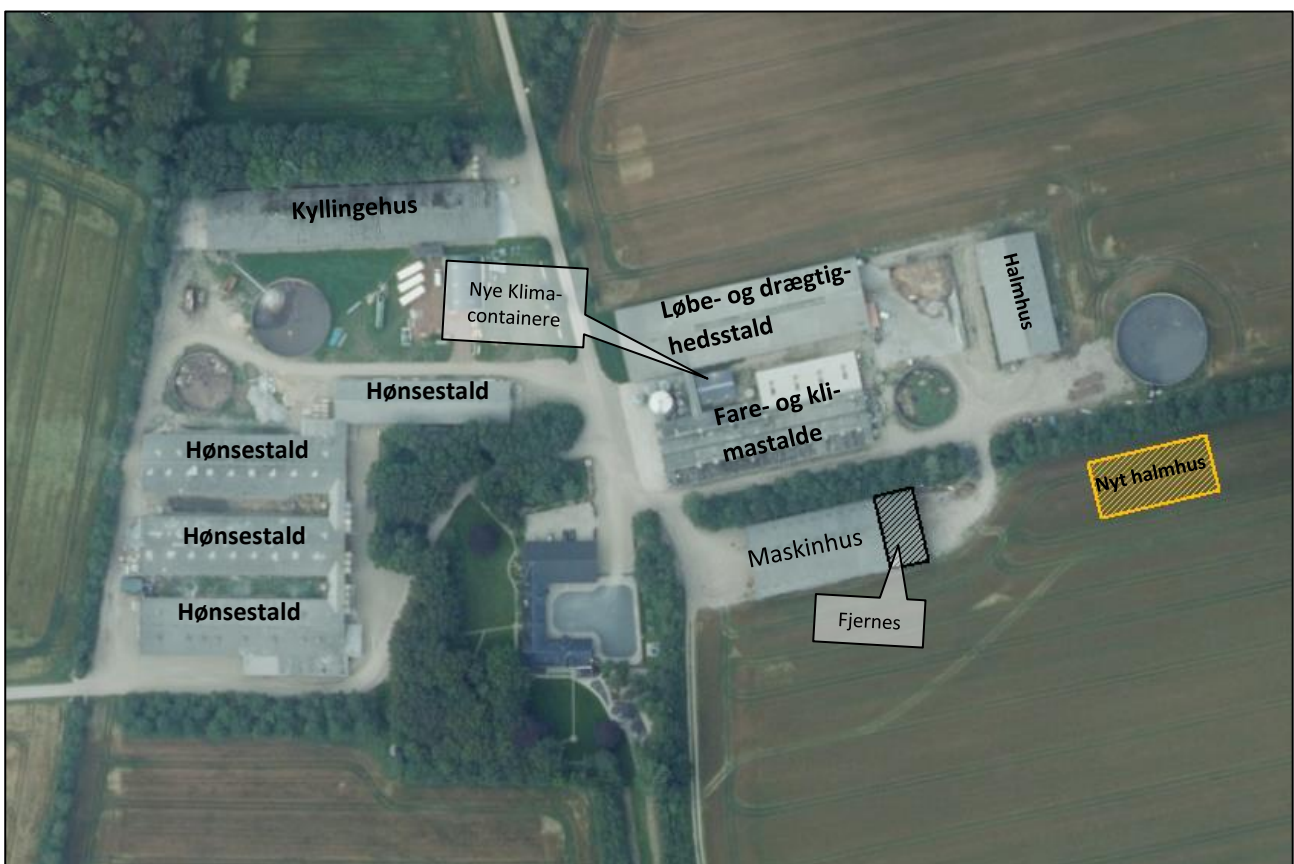
Projektet og dets miljømæssige konsekvenser er herunder beskrevet i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden, at få indblik i det ansøgte projekt og konsekvenserne af dette.

Beskrivelse af det ansøgte

Bent Jensen, Lille Hejbølvej 3, 6870 Ølgod søger om en ny miljøgodkendelse på baggrund af et ønske om at ændre produktionssystemet i sine hønsstalde, samt at få mulighed for at kunne udnytte de eksisterende svinestalde optimalt. Derudover søges der om lovliggørelse af to klimacontainere, som anvendes til de mindste smågrise, samt tilladelse til at opføre et nyt halmhus.

Ejendommen fik i 2013 en miljøgodkendelse til at udvide sin ægproduktion, ifm. nye EU-krav til dyrevelfærd. I 2013 blev der givet et tillæg til miljøgodkendelsen, da der viste sig en mulighed for en større produktion end forventet. I dag er det ikke længere muligt at afsætte æg fra burhøns, derfor har Bent valgt at ændre sin ægproduktion til skrabeæg.

Der vil med det ansøgte produktionsareal maksimalt være 115.363 stipladser til fjerkræ, da staldene derved vil være fuldt udnyttede. Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 40.000 stipladser til fjerkræ, hvilket betyder, at der er særlige krav til at leve op til den bedste tilgængelige teknik for et husdyrbrug af denne størrelse.

Figur 1. Oversigtstegning der viser ejendommens fremtidige indretning

Ejendommens beliggenhed i landskabet og i forhold til beboelser

Ejendommen ligger i landzone. Området er i Kommuneplan 2017-2029 udpeget som særlig værdifuldt landbrugsområde.

Det nye halmhus opføres i samme materialer, som de eksisterende maskinhuse. Udvidelsen af bygningsmassen kan være indenfor det nuværende byggefelt og indenfor den eksisterende beplantning. Det vurderes på den baggrund at oplevelsen af landskabet ikke vil blive påvirket væsentligt.

Staldene er beliggende med passende afstand til de omkringliggende beboelser i området. Se figur 2.

Figur 2. Ejendommens placering i forhold til de nærmeste naboer.

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Store Hejbølvej 5, som ligger 855 m øst for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse er Grønfelt beliggende 1.779 m nordvest for anlægget. Nærmeste by er Ølgod, som ligger 3,9 km vest for ejendommen.

Eventuelle gener fra produktionen i staldene (lugt, støj, fluer, transport m.v.)

Lugt fra husdyrbrug reguleres i forbindelse med afgørelser via lugtberegninger og lugten vurderes ud fra det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrbrugloven.

Lugtgenekriteriet er 484 m til nabobeboelse uden landbrugspligt, 923 m til samlet bebyggelse og 1.189 m til byzone. Der er ingen kumulative effekter fra andre husdyrbrug nærmere end 300 m fra nærmeste samlet bebyggelse og byzone, eller nærmere end 100 m fra nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt.

Beregningerne i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk viser at lugtgenekriterierne i Husdyrbrugloven er overholdt. Dermed forventes ingen væsentlige lugtgener ved omkringliggende beboelser.

Der er ikke foretaget støjmålinger eller beregninger i forbindelse med ansøgningen. Det forventes med baggrund i den beskrevne indretning og afstanden til omkringboende, at de generelle krav til støj fra ejendommen er overholdt, og at der dermed ikke vil opstå støjgener ved de omkringboende, ud over hvad der må forventes ved alm. landbrugsdrift.

Ejendommen er omkranset af beplantning på alle sider, og der er beplantning ud mod offentlig vej. På grund af ejendommens indretning og drift, forventes der ikke at der vil opstå lysgener for de omkringboende i forhold til udendørs belysning.

Fluer og skadedyr bekæmpes på ejendommen ved at etablere foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut fra Agrarøkologi, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt. Bekæmpelse af rotter sker på ejendommen i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. ved brug af den kommunale ordning.

Der er i dag transport til og fra ejendommen via ejendommens 4 indkørselsveje, hvoraf primært den nordligste og den vestligste der bruges til gyllekørsel. I høst er det primært indkørslen mod nord og den østligste indkørsel der anvendes. Øvrige transporter sker ad de indkørsler, der er mest hensigtsmæssig.

Antallet af transporter forventes at stige, som følge af et større dyrehold. Det øgede antal transporter vil størst i perioderne omkring høst og gyllekørsel. Så vidt det er muligt, vil transporterne ske i dagtimerne. Der ændres ikke på udkørselsveje i forbindelse med godkendelsen. Det vurderes at generne ved naboerne minimeres mest muligt, og at transporten ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Samlet vurderes det med baggrund i de beskrevne tiltag, at ændringen ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende samt at eventuelle gener er søg begrænset mest muligt.

Ammoniakpåvirkning af natur nær ved anlægget

Ifølge ansøgningen er den samlede ammoniakfordampning fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg beregnet til ca. 12.368 kg ammoniak pr. år i nudrift. Ammoniakfordampningen forøges til 23.411 kg ammoniak pr. år. Den store stigning i ammoniakfordampningen skyldes at der ændres fra burhøns til skrabe høns.

Omkring ejendommen er der registeret en del beskyttet natur. Indenfor 1.000 m fra anlægget er 4 moser der er omfattet af et beskyttelsesniveau i Husdyrbrugloven (kategori 3). Husdyrbruget påvirker ikke naturområderne med mere kvælstof end tilladt jf. Husdyrbrugloven. De øvrige naturområder nær ejendommen, som kun er omfattet af naturbeskyttelsesloven, påvirkes ikke af en merbelastning, hvilket ikke vurderes at medføre en forandring af naturområderne.

Der er ca. 2,2 km til en større hede der er omfattet af særlig beskyttelse i Husdyrbrugloven (kategori 2). Husdyrbruget påvirker ikke naturområdet med mere kvælstof end tilladt jf. Husdyrbrugloven.

Der er ca. 1,6 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde. Husdyrbruget påvirker på ikke habitatområdet med mere end tilladt, jf. Husdyrbrugloven. Der er ikke taget stilling til kumulation, da ammoniaknedfaldet er så lavt, at det ikke er relevant.

Det vurderes samlet at ændringerne på ejendommen ikke vil medføre en tilstandsændring i nogen af naturområderne ved ejendommen. Det vurderes ligeledes at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på særligt beskyttede arter tæt ved ejendommen.

Anvendelse af Bedst tilgængelige teknologier (BAT)

Der skal foretages en vurdering af, om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til den Bedste Tilgængelige Teknologi (BAT), i forhold til indretning, drift og egenkontrol for de af ansøger valgte teknikker og teknologier.

Der anvendes delvis spaltegulv og dybstrøelse i de eksisterende svinestalde, og der anvendes et fler-etage-system med gødningsbånd i hønsehusene med 3 ugentlige udmugninger, samt at der ekstra skrabere under anlægget. Hvilket minimerer udledningen af ammoniak fra anlægget.

Ved vurderingen anvendes Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, for hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT, og der fastsættes en samlet ammoniakemissions-grænseværdi for det samlede anlæg.

Der er i ansøgningen beregnet et samlet BAT-emissionsniveau for hele anlægget på 32.954 kg ammoniak årligt. Ammoniakemission fra anlægget uden hyppig udmugning er beregnet til 32.459 kg ammoniak årligt, hvilket er 495 kg ammoniak lavere end det beregnede BAT-niveau. Dermed overholdes Husdyrbrugslovens krav om at begrænse ammoniakemissionen fra staldanlæggene ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

I ansøgt drift er der indført BAT på følgende områder: management, foder, indretning, ressourcer, opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Det vurderes samlet, at bedriften anvender BAT indenfor disse områder. Der bliver i forbindelse med miljøgodkendelsen indført miljøledelse i overensstemmelse med lovens krav til IE-husdyrbrug.

Der er på ejendommen beskrevne procedurer for, hvad der skal gøres i tilfælde af uheld eller for at forebygge uheld, der kan medføre en forurening af miljøet.

Alternativer

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed.

Denne ansøgning omfatter udelukkende en udvidelse indenfor de eksisterende rammer. Der har derfor ikke været overvejelser omkring byggeri og placering af nye stalde.

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Ophør

Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen helt ophører, vil gødnings- og foderanlæg blive tømt og rengjort. Farligt affald, olie og kemikalier vil blive fjernet efter gældende regler.

Basisoplysninger

Ansøger og ejer	Bent Jensen Lille Hejbølvej 3 6870 Ølgod
	Kontaktperson på miljø sagen: Bent Jensen Mobil: 4027 3275 Mail: lillehejboel@mail.dk
Husdyrbrugets adresse	Lille Hejbølvej 3 6870 Ølgod
CVR-nummer	12298641 (Bent Jensen) 39813734 (Hejbøl Æg ApS)
CHR-nummer	19358 og besætningsnr. 19358, 5100 og 5322
Kommune	Varde Kommune
Ejendomsnummer	5730108410
Matrikel-nr.	3av - Agersnap By, Ølgod
Ansøgningsskema	204125
Konsulent	SAGRO I/S (Cvr. 27428843) Miljørådgiver Trine Riis Jeppesen Mail: trj@sagro.dk telefon: 7660 2189 John Tranumsvej 25, 6705 Esbjerg Ø
Ansøgning indsendt	7. juli 2020

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Der ejes ingen andre ejendomme, hvorpå der er husdyr.

Biaktiviteter

Der er den 24. april 2006 givet tilladelse til en Faust halmfyr type E 21-4 med en ydelse på 500 kWh. Halmfyret producerer varme til smågrisene og fjerkræstaldene.

IE-brug

Dette er et IE-husdyrbrug, da der er flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Burægsproduktionen ændres til skrabeægsproduktion.

Oversigt over husdyrbrugets bygninger:

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift 2012 (\$12 fra 2009)	Nudrift (§12-tillæg fra 2013)	An- søgt 2020
1. Hønsehus	Bur med bånd (3 gange ugentlig udmugning)	2.540	2.540	-
	Skrabe- og friland, fler-etagesystem med bånd (3 gange ugentlig udmugning)	-	-	3.929
2. Hønsehus	Bur med bånd (3 gange ugentlig udmugning)	3.187	3.187	-
	Skrabe- og friland, fler-etagesystem med bånd (3 gange ugentlig udmugning)	-	-	3.887
3. Hønsehus	Bur med bånd (3 gange ugentlig udmugning)	3.187	3.187	-
	Skrabe- og friland, fler-etagesystem med bånd (3 gange ugentlig udmugning)	-	-	3.818
4. Hønsehus	Bur med bånd (3 gange ugentlig udmugning)	1.424	1.424	-
	Skrabe- og friland, fler-etagesystem med bånd (3 gange ugentlig udmugning)	-	-	2.383
5. Kyllingehus	Hønniker, konsumæg. Bur med bånd eller gødningskælder (*2 gange ugentlig udmugning)	2.719	2.719*	3.864*
6. Fare-, klima- og poltestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv.	395	395	395
	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	361	361	361
	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	212	212	212
7. Klimastald	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	231	231	231
8. Løbe- og drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse.	-	-	190
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + fast gulv	984	984	984
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + fast gulv	139	139	139
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	116	116	116
	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	72	72	72
17. 2 nye klima-containere	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50%/50%)	-	-	106

Sum		15.567	15.567	20.687
-----	--	--------	--------	--------

Tabel 1. Oversigt over produktionsarealerne

Produktionsarealet til høns og kyllinger er i denne ansøgning opgjort ud fra Fødevarestyrelsens og ansøgers opmåling af nytteareal og redeareal.

Produktionsarealet i svinestaldene er opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne, foretaget af ansøger. Dvs. at der er fratrukket gangarealer.

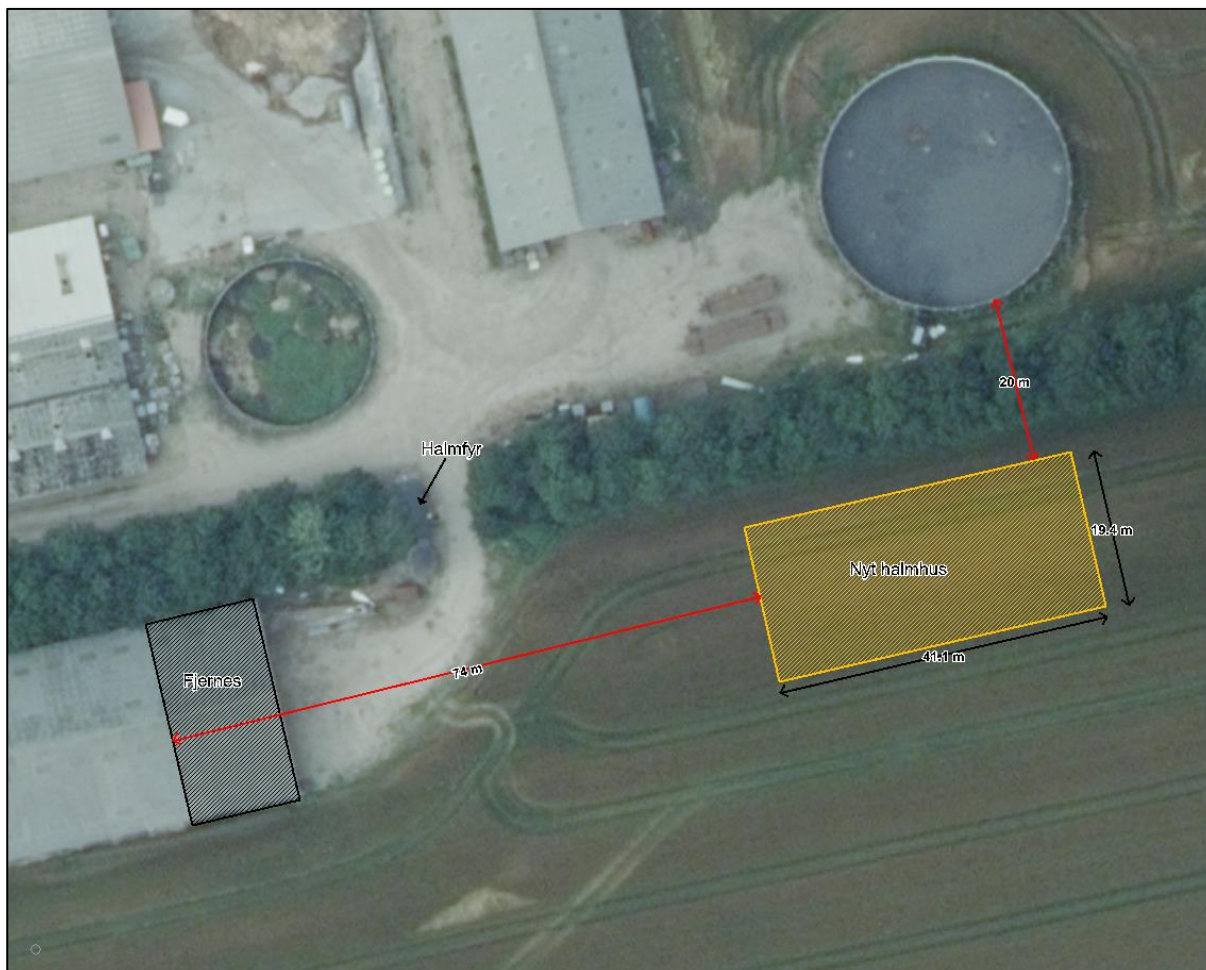
Se tegninger og beregninger (bilag 1, 2 og 3) til opgørelse af produktionsarealet.

Figur 3. Situationsplan

- Bygning 1. Hønsstald med æglæggende høns. Stalden ændres fra burhøns med gødningsbånd til skra-behøns i et fler-etagesystem med gødningsbånd. Der vil være 3 gange ugentlig udmugning.
Det sydøstlige hjørne af bygningen er indrettet til ægpakkeri og lager.
- Bygning 2. Hønsstald med æglæggende høns. Stalden ændres fra burhøns med gødningsbånd til skra-behøns i et fler-etagesystem med gødningsbånd. Der vil være 3 gange ugentlig udmugning.
- Bygning 3. Hønsstald med æglæggende høns Stalden ændres fra burhøns med gødningsbånd til skra-behøns i et fler-etagesystem med gødningsbånd. Der vil være 3 gange ugentlig udmugning.
- Bygning 4. Hønsstald med æglæggende høns. Stalden ændres fra burhøns med gødningsbånd til skra-behøns i et fler-etagesystem med gødningsbånd. Der vil være 3 gange ugentlig udmugning.
- Bygning 5. Opdrætsstald til hønniker. Stalden ændres fra et bursystem til et skrabehøns-system i et fler-etagesystem med gødningsbånd. Der vil være 2 gange ugentlig udmugning.

- Bygning 6. Svinestald til diegivende søer, smågrise, polte, sygestier og udleveringsrum. Stalden er indrettet med kassestier, delvis spaltegulv i farestalden, to-klimastald med delvis spaltegulv og delvis spaltegulv, samt delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv.
- Bygning 7. Smågrisestald indrettet som to-klimastald med delvis spaltegulv.
- Bygning 8. Drægtighedsstald indrettet til løsgående drægtige søer med dybstrøelse, samt løbeafdeling til løsgående søer (og orner) med delvis spaltegulv. Derudover er der stier til polte/gylte på delvis spaltegulv, 25-49 % fastgulv. Der er anvendt Flexgruppen, Alle svin, 25-49 % fast gulv.
- Bygning 9. Eksisterende gyllebeholder på 1.100 m³. Der er naturligt flydelag.
- Bygning 10. Mellembygning/gang mellem drægtighedsstalden og farestalden.
- Bygning 11. Gastæt silo til korn
- Bygning 12. Værksteds- og serviceafdeling
- Bygning 13. Garage og serviceafdeling
- Bygning 14. Stuehus
- Bygning 15. Eksisterende gyllebeholder på 1.400 m³. Der er naturligt flydelag.
- Bygning 16. Eksisterende gyllebeholder på 2.500 m³. Der er naturligt flydelag.
- Bygning 17. 2 nye klimacontainere med drænet gulv og spalter (50/50)
- Bygning 18. Møddings- og vaskeplads på 500 m², samt påfyldningsplads til marksprøjte.
- Bygning 19. Halmlade
- Bygning 20. Gyllebeholder på 3.000 m³. Der er naturligt flydelag.
- Bygning 21. Kemikalierum
- Bygning 22. Maskinhus med opbevaring af dieselolietank, spildolie
- Bygning 23. Halmfyr
- Bygning 24. Nyt halmhus på 41,1 m x 19,4 m, svarende til ca. 798 m². Bygningshøjde ca. 8,1 m, ben højde 4,5 m og 20° taghældning.

Figur 4. Placering af ny halmhus

Afløbsforhold

Alle afløbsforhold ses på nedenstående figur.

Der er sanitært spildevand fra toilet og bad til de ansatte. Spildevandet ledes til godkendt trixtank og herfra via regnvandsledning til Øster Bæk.

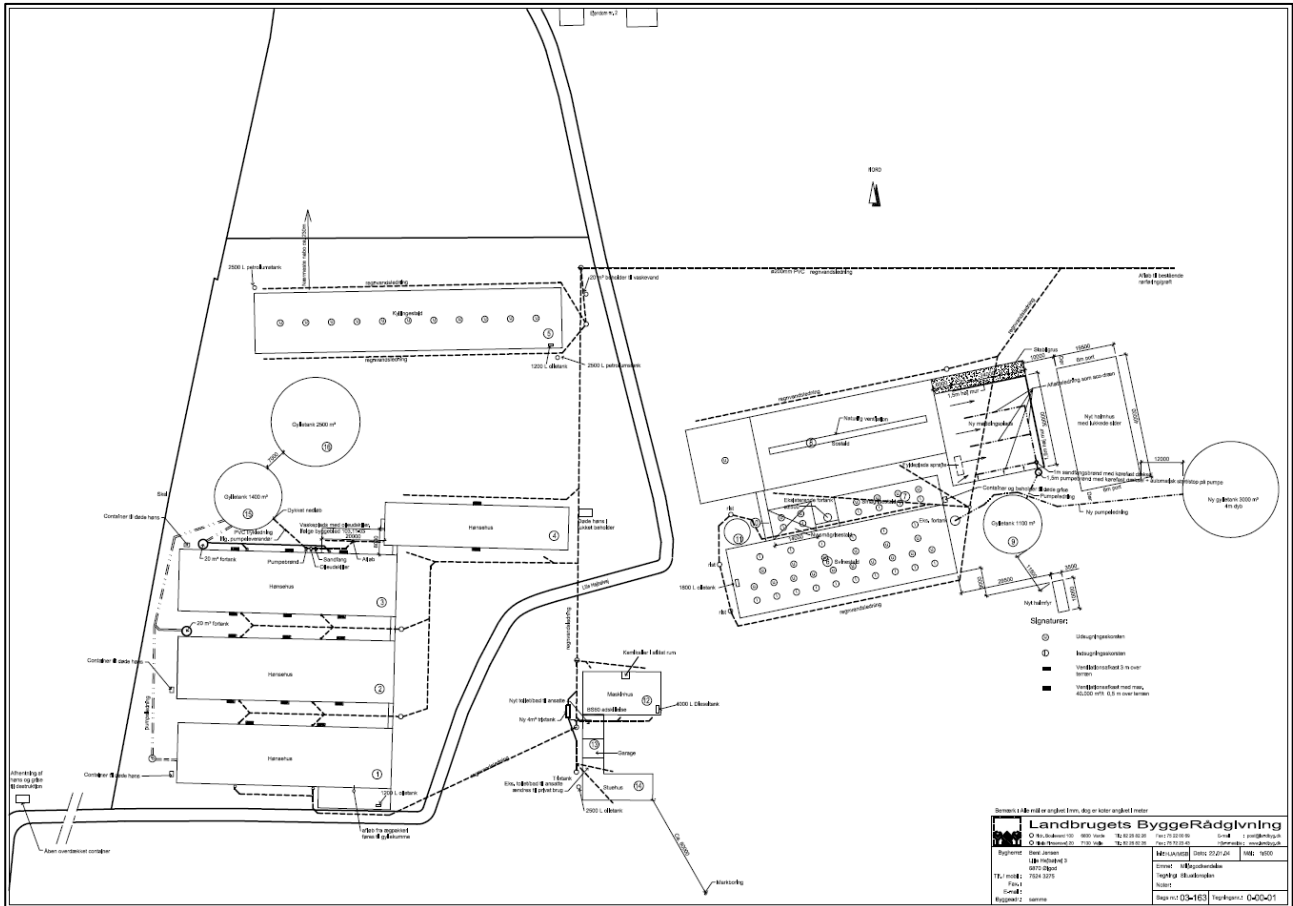
Vand fra møddingsplads løber i pumpebrønd og videre til gylletanken. Vand fra vaskepladsen ledes til 20 m³ opsamlingsbeholder og overføres til gyllebeholder.

Rengøringsvand fra stalde og vand fra ægpakkeri ledes til gyllen.

Der er tagrender på alle bygningerne og tagvand ledes til via dræn til Øster Bæk, sog med undtagelse af det der opsamles, og anvendes som tilsætning til hønsegødningen.

Der er ingen dræn inden for 15 m fra staldanlægget.

Alle tagnedløbsbrønde og brønde i øvrigt er hævet over terræn. Evt. gylleudslip eller anden forurening kan stoppes i grøften med jord eller halmballer.

Figur 5. Afløbsplan

Lys

I svinestaldene er der lys i løbeafdelingen (i bygning 4 jf. figur 3) fra kl. 6.00 til kl. 23.00 af hensyn til søernes reproduktion. I øvrige staldbygninger er der kun lys i staldene, når der arbejdes. Lyset i staldene kan ses fra vinduerne i siden af bygningerne. Bygning 4 som indeholder løbeafdelingen er omkranset af andre bygninger, det vurderes derfor at lyset ikke vil være generende for omgivelserne.

Fjerkræhusene er alle lystætte, derved slipper der ikke lys ud til omgivelserne. Der er lysarmaturer på gavlene af alle fjerkræstaldene, de tændes manuelt og kun efter behov.

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen. Ejendommen er storset afskærmet af beplantning i alle retninger mod landskabet. Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Foderopbevaring

Svinefoderet opbevares i fire udendørs gastætte siloer, på hhv. 7.800 tdr., 700 tdr. og 2 x 1.000 tdr., samt fire mindre siloer. Der anvendes tørfoder i klimastaldene, samt i klimacontainerne. I de resterende svine-stalde anvendes der vådfoder.

Hønsfoderet opbevares i 13 mindre udendørssiloer.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m., og der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller opføres nye bygninger.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gyllebeholder (bygning 9)	1.100	1.100	1978/2009
Gyllebeholder (bygning 15)	1.400	1.400	1982/2009
Gyllebeholder (bygning 16)	2.500	2.500	2002/2011
Gyllebeholder (bygning 20)	3.000	3.000	2007/2017
Gyllekanaler	720	720	
3 fortanke	60	60	
I alt	8.780	8.780	

Tabel 2. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra svinestaldene pumpes via fortankene til gyllebeholder. I fortanken er der en elpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

En del af den faste gødning fra hønsene bliver skyllet ud og opbevaret i gylletankene som flydende husdyrgødning. Den resterende faste gødning opbevares i lukket container, indtil det leveres til Blåbjerg Biogas. Gyllen flyttes mellem gyllebeholderne vha. traktordreven gyllepumpe. Tømning af tankene sker vha. selv-læssende gyllevogne.

En forventet maksimal besætning ses som nedenfor med den husdyrgødningsproduktion som det giver:

Besætning og gødningsproduktion			
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	Tons
CHR-nr./Besæt.nr: 19358 / 5100			
Hønniker, konsum, 118 dage, Bure	79.598,0 Stk		184
			184
CHR-nr./Besæt.nr: 19358 / 19358			
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast	350,0 Stk		193
Smågrise, Toklimast., delvis spaltegulv	12.000,0 Stk		1.825
Årshøner, burhøns, konsumæg, Bure med bånd, gylle Hus 3+4	50.897,0 Årsdyr		5.051
Årshøner, burhøns, konsumæg, Bure med bånd, staldg. Hus 2 Biogas	32.040,0 Årsdyr		904
Årshøner, burhøns, konsumæg, Bure med bånd, staldg. Hus 1 Biogas	32.426,0 Årsdyr		915
Årssøer, løbe-og drægtighedsst., Løbe-/dr.st.,Løsg. Dybst..	165,0 Årsdyr		294
Årssøer, løbe-og drægtighedsst., Løbe-/dr.st.,Løsg. Dybst..	335,0 Årsdyr		598
Årssøer, farestald, Fare st., kassesti, delvis sp.	500,0 Årsdyr		819
			10.598

Tabel 3. Produceret husdyrgødning i ansøgt drift

Produktionen af gylle er således 8.072 tons. På ejendommen er der således 12 mdr. kapacitet. Ejendommen leverer staldgødning fra hønsehus 1 og 2 til Blåbjerg Biogas, som aftager og afsætter husdyrgødningen. Dermed er der tilstrækkeligt kapacitet.

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket er overholdt.

Dybstrøelse fra drægtighedsstalden opbevares på møddingsplads. Produktionen af dybstrøelse er 892 tons. En del af gødningen bringes direkte ud på marken fra stalden, resten opbevares på møddingspladsen.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Store Hejbølvej 5, som ligger 846 m øst for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse er Grønfelt beliggende 1.786 m nordvest for anlægget. Nærmeste by er Ølgod, som ligger 3,9 km vest for ejendommen.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.

	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	X	
Skovrejsningsområde	X	
Lavbundsområde		X
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		X
Bevaringsværdigt landskab		X
Større sammenhængende landskab		X
Område for store husdyrbrug	X	
Specifikke geologiske bevaringsværdier		X
Kystnærhedszone		X
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje		X
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger (nord for kyllingestalden)	X	
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X
Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2		X

Tabel 4. Udpegninger i kommuneplanen

Som følge af, at den østlige ende af eksisterende maskinhus er brændt, ønskes der tilladelse til at opføre et nyt halmhus. Det nye halmhus skal ligge 20 m syd for eksisterende gyllebeholder (bygning x) og 74 m fra den nye gavl på maskinhuset.

Halmhuset ønskes opført med grønne stålplader og grå eternittag, som de øvrige bygninger med stålplader. Halmhuset og ejendommen er generelt godt afskærmet af eksisterende læhegn hele vejen rundt.

Der er opsat to klimacontainere mellem eksisterende svinestalde, se figur 3. Klimacontainerne er derved omkranset af bygninger på alle sider, og vil derfor ikke være synlige.

Derved vurderes det at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af projektet.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Alle afstandskrav er overholdt, da der ikke sker en udvidelse, ændring eller etablering af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg.

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i husdyrgodkendelse.dk, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 23.411 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Der er 6 m til alle stalde. Ruheder er valgt som enten Landbrug eller Ringe vegetation i oplandet og som Blandet natur med hhv. lav bevoksning og middel bevoksning, samt skov i naturpunkt.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat til produktionsarealet, som er godkendt den 10. december 2009.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 8 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 60: Borris Hede.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 8 km syd for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 2,8 km sydøst for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,2 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 1 mose, se figur 6.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 6 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er der 3 enge og 7 søer. Der er foretaget beregninger til alle tre enge, som viser at merdepositionen ikke overstiger 1 kg N ift. 8 års driften.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Eng SV 2	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,2	0,5
Eng SV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,4	0,7
Eng V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,4	0,7
Eng NV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,4	0,8
Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	1,0	2,5	5,8
Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,5	1,0	2,2
Hede	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,1	0,2
Borris Hede	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Tabel 5. Ammoniakdepositionsregninger på naturområder

Figur 6. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. Følgende bilag IV-arter er ifølge Varde kommune ved miljøgodkendelse i 2009 vurderet at de kunne tænkes at forekomme:

7.26 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelige udbredt i Varde Kommune. Spidssnudet frø forventes at forekomme i forbindelse med naturområder i Varde Kommune, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudet frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreringet birkemus, er ca. 17 km sydvest for ejendommen. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

På Danmarks Naturdata kan myndighedernes data om IV-arter, fredede samt andre arter fremsøges. Ved en undersøgelse heraf fremkommer der ingen Bilag IV-arter inden for 1.000 m fra anlægget.

Kommunen vurderede på det tidspunkt, at udvidelsen på det tidspunkt at udvidelsen kunne gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt. Pga. afstanden til naturområder og at der ikke er registreret nogen bilag IV-arter indenfor 1.000 m, vurderes det at påvirkningen fra udvidelsen er begrænset og at ovenstående vurdering er uændret.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Der er ikke registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Der er ikke kendskab til truede arter på den danske Rødliste i nærheden af ejendommens anlæg .

Det vurderes at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Store Hejbølvej 5	0	NY	483,9	483,9	855,1	Ja
 Agersnapvej 32	0	NY	922,9	922,9	1778,9	Ja
 Højlund Gde., Ølgod	0	NY	1188,6	1188,6	3895,3	Ja

Tabel 6. Lugtgeneberegning

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra stalde ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

De væsentligste miljøforhold for husdyrbrug er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet. Nærmeste nabo er beliggende indenfor 500 m, der er derfor foretaget en grundig vurdering af forhold angående støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik som kan påvirke de nærliggende beboelser.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

Støj

De væsentligste støjkilder på et svinebrug er staldventilation, gyllepumper, foderleverancer, støj fra transport, m.v.

I drægtighedsstalden er der naturlig ventilation (bygning 8), som ikke afgiver støj. I resten af svinestaldene og fjerkræstaldene er der mekanisk ventilation, som er i drift året rundt. I hønsestaldene er der i forbindelse med udskiftning af ventilationsanlæg, anvendt støjsvage ventilatorer.

I takt med at ventilatorerne udskiftes, vil det ske ud fra principperne omkring BAT. Dvs. der tages højde for effektivitet, energiforbrug, støj, mv.

I hønsehus 3 og 4 pumpes gylle ud 2-3 gange om ugen med elpumpe. I svinestaldene pumpes der med elpumpe fra fortanke til gyllebeholder 1 gang om måneden. Oprøring af gyllebeholderne sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

Indblæsning af foder. Leverancer af foder foregår af kort varighed og i dagtimerne.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transport er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transport i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transport i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transport foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transport i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer, betyder at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Der er redegjort for at transport og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne, og det vurderes samlet set ikke, at husdyrbruget vil medføre væsentligt støjgener i nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støv

Støvgener kan komme fra staldene og opstå ved håndtering af foder og halm, og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. I alle svinestalde med undtagelse af farestaldene, er der overbrusningsanlæg.

I fjerkræproduktion kan der i modsætning til svine- og kvæg produktion godt være støv fra gødningen. Dette skyldes at fjerkræ udskiller en meget tør gødning. Ved forsat at anvende hyppig udmugning, og at gødningen kommer ud i en lukket container, vil støvgenerne herfra forsat være minimale.

Der opretholdes en god staldhygiejne med regelmæssig vask.

Strøelse til hønsstaldene blæses ind i lukkede siloer, og håndteres indendørs i hønsstaldene. Halmen til søerne i dybstrøelse opbevares i halmladen, og håndteres indendørs i løbe- og drægtighedsstalden.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs eller indendørs i lukkede siloer. Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Der anvendes vådfoder i alle stalde til søer og polte. I klimastaldene og –containerne anvendes der tørfo-der.

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for naboer og for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørsarealerne samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og renholdt.

Der har ikke i nudriften været problemer med fluer, og der forventes ikke at være det i fremtiden. Fluegener er ikke et stort problem i fjerkræstaldene, i det gødningen hyppigt bliver transporteret ud af stalden. Der anvendes rovfluer til bekæmpelse af fluer i svinestaldene.

Der er oprettet et bekæmpelsesprogram, som omfatter systematisk udlægning af rottebekæmpelsesmidler i kasser mv. Dette ændres ikke i den fremtidige drift. P.t. er det er en fast aftale med Rovfluen, som pga. ægproduktionen udfører et øget bekæmpelsesprogram 6 gange årligt.

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Lille Hejbølvej som er en privat fællesvej går gennem ejendommen. Derved er der to adgangsveje til ejendommen, som kommer hhv. fra nord og fra sydvest.

Det er primært den sydvestligste indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften. 98 % af alle transporter til og fra ejendommen sker ad den sydvestligste indkørsel, derved mindskes generne for naboerne på Lille Hejbølvej 5 og 6.

Det vurderes at til- og frakørselsforholdene ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Figur 7. Til- og frakørselsforhold

Transporter

Ændringen af husdyrbruget medfører ingen ændringer i antallet af transporter.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Der vil i fremtiden med det ansøgte projekt, være uændret antal transporter. Udviklingen i antallet af forskellige typer transport ses af tabellen nedenfor.

Transporterne fordeler sig som vist i tabel 7. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. (104 transporter med æg, vil sige at der kommer en bil og henter æg to gange hver uge).

Type	Antal/år, 8 års drift	Antal/år, nudrift	Antal pr. år, ansøgt drift	Ændringer +/-
Afhentning af æg	104	104	104	0
Afhentning af levende dyr	83	83	83	0
Afhentning af døde dyr	110	110	110	0
Leverance af indkøbt foder	221	221	221	0
Eget foder	100	100	100	0
Gødning til biogas	100	100	100	0
Fast husdyrgødning	40	40	40	0
Gylle med gyllevogn	124	124	124	0
Gylle med lastbil	146	178	178	0
Brændstof	7	7	7	0
Affald	65	65	65	0
Andet (fragtbil o.l.)	25	25	25	0
Samlet antal transporter	1.125	1.157	1.157	0

Tabel 7. Antal transporter til og fra ejendommen.

Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: kemikalie- eller oliespild, brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af

gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på gyllebeholderen forsøges der at lave en opdæmning for at undgå at gyllen løber til tagvandsbrønde. Der vil ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt. Det vil dog efterhånden løbe mod øst og samles i lavning på mark. Hvis der er behov for det, etableres jordvold ved læhegn, se beredskabsplan.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Egenkontrol

- Hver måned laves kontrol af flydelag og tæthed af overjordiske del af gyllebeholderne. Hvert år efterses kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Dato for omrøring og udbringning fra gylletankene registreres.
- For kontrol af el- og vandforbrug laves en månedlig registrering af forbruget.
- Foderproduktion, indkøb af foder og fodertildeling sker på grundlag af foderplanlægning.
- Tildeling af kunst- og husdyrgødning til markerne sker på baggrund af mark og gødningsplaner samt ud fra afgrødens behov på den enkelte mark.
- Der laves en årlig opgørelse over, at forbruget af kunst- og husdyrgødning ikke er større end normerne forskriver.
- Der føres journal over forbruget af sprøjtemidler
- Ejendommen følger Danægs egenkontrolprogram. Herunder registrering af antal dyr, forbrug af vand, foder m.m.
- Ejendommens svinebesætning er UK certificeret.
- Der føres "egen kontrol" med den til enhver tid gældende produktion, samt der foreligger en opgørelse over produktionens størrelse.
- Der føres jævnlig kontrol af ventilationsanlæggene samt af alarmanlæggene. Hvilket giver en energimæssig besparelse.

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Ejendommen ligger ikke indenfor område for særlig drikkevandsinteresse, indsatsområde mht. nitrat, indvindings oplande til almene vandværker eller nitratfølsomt drikkevandsområde.

Der er to markboringer på ejendommen, DGU nr. 103.1464 og DGU nr. 103.1643.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Ud fra ovenstående vurderes det ikke at den påtænkte driftsændring vil have indvirkning på grundvandet.

Zink

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelses § 36 er der i visse tilfælde en række restriktioner for anvendelser af husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, hvis smågrisene tildes receptpligtig medicinsk zink.

Der kan opstå behov for anvendelse af medicinsk zink til behandling af diarre hos smågrisene.

På Lille Hejbølvej 3 anvendes receptpligtig medicinsk zink til smågrise i 14 dage efter fravæning for at imødegå diarre.

Ved blandede besætninger (sohold med tilhørende smågrise op til 25 kg) vil andelen af husdyrgødning fra smågrisene normalt udgøre mindre end 40 % af den samlede mængde husdyrgødning. I nærværende sag er der desuden slagtesvin/polte og høns.

Brugen af medicinsk zink udfases helt i juni 2022.

På grundlag af den blandede besætning, vurderes brug af husdyrgødningen ikke at være i strid med gældende lovgivning i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Derved minimeres risikoen for, at der vil ske en ophobning af zink som på sigt forskyder balancen i jordens økosystemer og vandmiljøer.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordisk tank på 4.000 liter fra 2000. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Smøreolie der anvendes til traktorer og maskiner og spildolie her fra, opbevares i 200 liter tromler i maskinhuset, de er ligeledes placeret på fast bund uden afløb. Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengøringsmidler. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere. Andre former for kemikalier der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige opbevares i aflåst kemikalierum (bygning 21) ved østlige gavl af drægtighedsstalden. Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Pesticider

Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum (bygning 21) ved østlige gavl af drægtighedsstalden. Vask og påfyldning af sprøjte sker ved møddingspladsen, ved rist, hvorfra der er afløb til gyllebeholder. Påfyldning af sprøjten sker så der ikke er risiko for tilbageløb til vandforsyningen. Nødvendige pesticider bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er pesticidaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et pesticid, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab i stalden. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Affald

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Varde Kommune.

Affald til dagrenovation i forbindelse med bedriften: Opbevares i en 600 l. container, tømmes hver 14. dag. Kommunen henter dagrenovation til stuehuset.

Forbrændingseget affald (plast, pap og papirsække ol.) opbevares i 12 m³ container, placeret ved siden af bygningen til halmfyret. Containeren tømmes hver 3. måned. Der er pt. aftale om tømning med lokal vognmand, der afleverer det til ESØ.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ ol) forekommer normalt ikke i den daglige drift. I tilfælde af den type affald bortskaffes det til Esø 90 I/S. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i serviceum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Der modtages ikke affaldsprodukter til gødningsformål på ejendommen.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og der vurderes at håndteringen heraf ikke medfører risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares skyggefuldt med fast overdækning. Høns og smågrise opbevares i lukkede containere. De døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA enten senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret eller 5 dage efter påfyldning af container er påbegyndt.

Placering ses på figur 7. De døde dyr transporteres lidt væk fra ejendommen til lukket container ved Lille Hejbølvej mod Hvolliagervej, hvorfra de afhentes af godkendt firma.

Afhentningspladsen ligger i passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej.

Placering af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser, og henlæggelse af døde dyr sker på fast underlag, og er sikret mod ådselædende dyr ved indhegning.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter Fødevarestyrelsens Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr. Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Når fjerkræstaldene tømmes sker det ved at hønsene indfanges og aflives, hvorefter de findeles. Hele processen sker i lukkede containere. Den findelte masse (pulp) transporteres bort fra ejendommen umiddelbart efter aflivningen og findelingen i lukkede lastbiler. Pulpen indgår derefter i produktionen af minkfoder. Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækket på plads syd for maskinhuset (jf. figur 3). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbigående. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Døde dyr opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning, og det vurderes at håndteringen heraf ikke medfører risiko for forurening af miljøet.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra DIN Forsyning.

I alle svinestalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt. I fjerkræstaldene anvendes drikkenipler, som er udformet og placeret, så unødigt vandspild undgås. Der anvendes en del af tagvandet i stedet for vandværksvand til opblanding af hønsemøg, så det kan opbevares som gylle.

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el, dieselolie og halm. Elforbruget anvendes hovedsagligt til ventilation, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring. Af energibesparende teknikker kan nævnes, lavenergipærer, og trinløs styring af ventilationen. Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsescensor.

Til opvarmning af stalde og stuehus anvendes der halm. Halmen opbevares indendørs i halmladen (bygning 19).

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

BAT (ammoniak)

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	31310	1644	32954
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	21768	1644	23411
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	9542
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 8. BAT-beregning (med hyppig udmugning i hønse- og kyllingestaldene)

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	31310	1644	32954
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	30815	1644	32459
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	495
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 9. BAT-beregning (uden tiltag)

BAT-niveauet er fastsat som ny stald i alle hønsehusene og kyllingehuset, og som eksisterende stald, fastsat i tidligere afgørelse i svinestaldene, med undtagelse af dybstrøelsesafsnit i drægtighedsstalden, samt klimaindholdet i containere.

Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Delvis spaltegulv i løbe- og farestalde.
- Dybstrøelse i drægtighedsstald.
- Delvis spaltegulv i to-klimastald
- Fler-etagesystem med bånd i hønsestaldene (uden anvendelse af hyppig udmugning)
- Fler-etagesystem med bånd i hønnekælden (uden anvendelse af hyppig udmugning)

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Der er anvendt hyppig udmugning i hønsehusene, samt i kyllingehuset til reduktion af den samlede ammoniakemission pga. nærliggende mose.

BAT-kravet til nye hønsestalde er 0,96 kg NH₃-N pr. m². Den faktiske emission fra staldanlægget med fler-etagesystem med bånd er 0,92 kg NH₃-N pr. m². For kyllingestalden er BAT-kravet til ny stald 3,8 kg NH₃-N pr. m², hvilket er lig med den faktiske emission. Derved er BAT-kravet for de enkelte hønsestalde og kyllingestald opfyldt, alene vha. det valgte staldsystem. Det vurderes derfor ikke at være BAT, at anvende hyppig udmugning i de pågældende stalde.

Miljøledelsessystem

Der indføres et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold bliver gennemgået.
- Der er formuleres en miljøpolitik.
- Der er fastsættes et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der er udarbejdes en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Management/Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, tiltrækning af skadedyr og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der er faste procedurer i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer – herunder døde dyr, olie- og risikoaffald.
- Der er faste rutiner i forhold til levering af foder, transport af grise, m.m.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejds-gange.

- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At tildeling af gødning til markerne sker ud fra planlægning af tildeling af kunst- og husdyrgødning på markniveau ud fra afgrødens behov på den enkelte mark.
- At der laves en årlig opgørelse over, at forbruget af kunst- og husdyrgødning ikke er større end normerne forskriver.
- At der arbejdes på at sikre en høj udnyttelse af næringsstofferne i husdyrproduktionen bla ved at udarbejde gødningsplaner og sikre, at næringsstoffer tilføres, så der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.
- Ejendommens svinebesætning er UK-certificeret.
- Ejendommens fjerkræbesætning lever op til Danægs egenkontrol program, og dermed leveres der op til gmp-plan for konsumæg.
- Fødevareregionen gennemgår løbende følgende:
 - A. Aflivede og selvdøde dyr og dyr, som burde have været aflivet, f.eks. på grund af skader eller ekstrem lav vægt, samt kontrol af producentens procedure til brug for tilsyn hermed.
 - B. Sygdomsforhold i besætningen, herunder konstatering af eventuelle specifikke, smitsomme sygdomme eller trivselsproblemer som følge af utilstrækkelige forhold vedrørende indretning, pasning og drift. Det bør i den forbindelse undersøges, hvilke tiltag der er gjort for at afhjælpe forhold, som må antages at være årsag til en høj sygdomsfrekvens eller dødelighed, og om anvendelsen af eventuel medicinering er sket korrekt.
 - C. Helhedsvurdering af dyrenes tilstand, herunder undersøgelse af fjerdragstens og trædepudernes beskaffenhed, flokkens ensartethed, ernæringstilstand samt benkonstitution af et repræsentativt udsnit af flokken.
 - D. Drøftelse med Fødevareregionen om management med hensyn til udførelsen af den daglige drift, herunder tilsyn med ventilations- og temperaturforhold samt kontrol af reserve- og alarmsystemer.
Fødevareregionen gennemgår endvidere forbruget af foder og vand, herunder om mængden afviger fra et normalt forbrug
 - E. Gennemgang af producentens journalføring.

Ud fra ovennævnte egenkontroller og tiltag, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

Fodringsstrategi

Svin:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning og er tilpasset de forskellige dyregrupperes næringsstofbehov.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Foderindkøb sker på grundlag af foderplanlægningen.
- Foderanlæg og siloer tilses ofte for at undgå foderspild, broer af gl. foder i siloer og unødigt støv i staldene.

Fjerkræ:

- Der er fasefodring idet der anvendes mindst 4 blandinger i konsumægs produktionen.
- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der tages analyser af foder, og foderplanen afpasses foderets sammensætning og kvalitet.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor fodring af fjerkræ. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Vand

- Vandforbruget registreres månedligt, med henblik på at kunne identificere lækager.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandventiler er integreret i krybbe eller drikkekop, således at spildminimeres.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene, for at mindske forbrug af vaskevand.
- Med henblik på at kontrollere og optimere vandforbruget er der monteret vandur på vandforsyningen i alle fjerkræstaldene.
- Til fjerkræ anvendes drikkepipler, som er udformet og placeret, så unødigt vandspild undgås.
- I hønnikestalden og svinestaldene vaskes der med højtryksrensere, for at mindske, forbruget af vaskevand.
- Der anvendes en del af tagvandet til opblanding af hønsemøg, så det kan opbevares som gylle. Brug af tagvand reducerer mængden af brugsvand fra vandboringer.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi

- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.

- Belysningen i staldene er etableret med lavenergiarmaturer.
- Drægtighedsstalden er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.
- Hver gang staldene vaskes, renses samtlige ventilationsafkast for skidt, så stigning i elforbrug undgås i forbindelse pga. tilsmudsning.
- Temperatur- og luftfugtighedsfølere kontrolleres, for at sikre opretholdelse af korrekt staldtemperatur og luftfugtighed. Dermed også en sikring af unødigt strømforbrug.
- Der skal vælges et strømbesparende ventilationssystem, som tilpasses produktionsudvidelsen, såfremt det er foreneligt, med ventilationsbehovet i stalden.
- Der foretages regelmæssig kontrol af ventilationsanlæg, udført af autoriseret firma.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Spildevand

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved fx at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt, se afsnittet BAT Vand.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Overfladevandet fra det befæstede areal ledes til gyllebeholder.
- Der anvendes tagvand til opblanding af fast gødning, så det kan opbevares som flydende husdyrgødning.

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand.

Støj

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg er placeret indendørs.
- Der anvendes støjsvag gyllepumpe (el).
- Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.
- Alle stalde er isolerede.

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støj. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støj.

Støv

- Der er overbrusningsanlæg i alle svinestalde, med undtagelse af farestaldene, hvilket reducerer støvgener.

- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og foderlade foregår i et lukket system.
- Der anvendes vådfoder i alle sostalde.
- Der anvendes hyppig udmugning i hønsestaldene, hvilket minimerer støvgener fra hønsemøget i staldene.
- I fjerkræproduktion kan der i modsætning til svine- og kvæg produktion godt være støv fra gødningen. Dette skyldes at fjerkræ udskiller en meget tør gødning. Ved forsat at anvende hyppig udmugning, og at gødningen kommer ud i en lukket container, vil støvgenerne herfra forsat være minimale.

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Lugt

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der er primært anvendt staldsystemer i svinestaldene m. begrænset gylleoverflade (delvis spaltegulv)
- Gyllebeholderne oprøres kun i forbindelse med udbringning af husdyrgødningen.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen udbringes videst muligt ved nedfældning

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere lugt. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for lugt.

Opbevaring af husdyrgødning

- Fast møg opbevares på møddingsplads med opsamling af vand til gylletanken. Dette minimerer udvaskningen af nitrat.
- Fast husdyrgødning og dybstrøelse uden daglig tilførsel overdækkes med kompostdug, presenning eller plastik, hvilket reducerer ammoniak emissionen.
- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne udfra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at overholde randzoner til grøfter og vandløb, hvorved risikoen for tab af fosfor og nitrat mindskes.
- Efter udbringning af fast møg og dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.
- Gyllen nedfældes ved udbringning på sort jord og i græsmarker. I vintersæd sker udbringning af gylle ved slangeudlægning. Der føres journal over udbringningsmetode for de enkelte marker.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for udbringning af husdyrgødning.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Alene på grund af afstanden vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Staldsystemerne i de eksisterende stalde og ny renoverede stalde, er primært med lavemissionsgulve med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Der er flydelag på gylletankene, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.

- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil gødnings- og foderanlæg blive tømt og rengjort. Farligt affald, olie og kemikalier vil blive fjernet efter gældende regler.

Det vurderes at ovennævnte er tilstrækkeligt til at undgå forureningsfare.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed.

Indeværende ansøgning omfatter udelukkende en udvidelse indenfor de eksisterende rammer. Der har derfor ikke været overvejelser omkring byggeri og placering af nye stalde.

Ud fra de alternativer der er foretaget, vurderes det at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspejlet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.